

Čís. 6424.

Zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. o ručení za škodu z provozu automobilů.

Jde o případ § 1 (4) zák., použila-li automobilu k jízdě jako řidič osoba, jež nebyla ani šoférem ani zřízencem majitele automobilu, ač majitel automobilu nedal k jeho použití svolení, ba se přímo proti tomu vyslovil.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1926, Rv I 570/26.)

Žalovaný majitel automobilu Břetislav C. řídil sám automobil za jízdy z T. do D. S ním jel též Jaroslav K. Při příjezdu do D. prohlásil Břetislav C. vůči Jaroslavu K-ovi, že nedovoluje jízdu autem. Jaroslav K. však přes to zavezl své známé z D. do T., za kteréžto jízdy byl žalobce přejet. Žalobní nárok na náhradu škody proti Břetislavu C-ovi neuznal **p r o c e s n í s o u d p r v n í s t o l i c e** důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Zjištěno jest, že, když Jaroslav K. zmínil se před žalovaným, že doveze pány do T., řekl žalovaný: »Ty jeti nemůžeš, ty nemáš zkoušky a venku je plno lidí«. Když pak znovu žádal žalovaného o dovolení k jízdě, odmítl to žalovaný a také skutečně o tom nevěděl, že Jaroslav K. s jeho autem přece přes jeho záповěď vyjel. Vychází-li se z tohoto zjištění, že Jaroslav K. přes to, že mu majitel auta jízdy nedovolil, ba ji přímo zakázal, přece bez jeho vědomí auta použil k jízdě, při níž pak k úrazu došlo, dále, že Jaroslav K. nebyl ani šoférem žalovaného, ani jinakým jeho zřízencem, kterého k jízdě autem používal, a použil automobilu proti vědomí, ano proti jeho zřejmě vyslovené vůli, jde tu o případ §u 1 (4) autom. zák. Jaroslav K. zasáhl svým svémocným, protiprávním jednáním do práv žalovaného jako vlastníka automobilu a odňal tak silostroj jeho moci. Jde tu o porušení předpisu všeobecného řádu právního (*furtum usus*), tedy o bezprávnost objektivní, jakou právě předpokládá zmíněný čtvrtý odstavec §u 1 autom. zákona. V případě takovém vlastník automobilu za škodu neručí. Neprávem dovolává se žalobce ustanovení §u 1301 obč. zák. Ustanovení to předpokládá, že někdo spolupůsobí ať již úmyslně nebo zaviněně, ať přímo ať nepřímou při jednání škůdcově, nebo že, ač má zvláštní povinnost zabránit zlu, to opomene a tím ke škodě přispěje. O tom všem tu nemůže býti řeči, když je prokázáno, že Jaroslav K. podnikl jízdu s automobilem žalovaného bez jeho vědomí, ano přímo proti jeho zřejmě projevené vůli.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po stránce právní sdílí dovolací soud názor soudu odvolacího, že jde zde o případ §u 1 (4) aut. zák., ano jest zjištěno, že Jaroslav K., který nebyl ani šoférem ani zřízencem žalovaného, jeho automobilu použil k jízdě, ač mu žalovaný k tomu nedal svolení, ba přímo proti tomu

se vyslovil, a proto na tom ničeho nemění, že snad mezi žalovaným a Jaroslavem K-em byl přátelský poměr.

Čís. 6425.

Nestačí, že knihovní nabyvatel nevěděl o tom, že knihovní stav se nesrovnává se skutečným stavem, nýbrž vyhledává se, že o tom v době nabytí nemovitosti vědět nemusil, ač zachoval náležitou obezřetnost.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1926, Rv I 1306/26.)

Mezi domem čp. 618 a 620 v Praze byl oblouk, pod nímž byla prostora, stav. parc. čís. 765. Prostora tato byla zapsána v knihovní vložce čís. 553, jejímž vlastníkem byl Karel R., vlastník domu čp. 618. Prostory stav. parc. čís. 765 užíval po více než třicet let vlastník domu čp. 620 (obchodní gremium), jenž ji pronajal Jakubu H-ovi. Proti žalobě Karla R-a, již domáhal se na Jakuba H-ovi vyklizení stav. parc. čís. 765 na základě svého vlastnického práva, namítl žalovaný, že vlastníkem stavební parc. jest obchodní gremium, jež mu prostoru pronajalo. *Procesní soud první stolice* uznal podle žaloby, *odvolací soud* žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu předně z toho důvodu, že vzal za základ skutkový předpoklad, jenž je v rozporu se spisy. Aby žalovaný mohl proti žalobci uplatnit své právo vlastnické nebo na užívání sporné parcely vydržením, byl by prý musil prokázati, že žalobce věděl neb vědět musil o vydržení takových práv, čehož však neprokázal, poněvadž výsledkem svědka Ludvíka H-a a výsledkem žalobce jako strany bylo zjištěno, že žalobce při kupu domu nebyl nikým upozorněn, že jest vlastnictví parcely sporné, že naopak šetřil náležité opatrnosti a že při tom nemohl vůbec pozorovati, že žalovaná strana parcely čís. 765 nějak užívá, že nemůže mu býti ukládáno, by při koupi domu prováděl podrobná šetření, pak-li povaha případu nezavdává k tomu podnětu. Vychází-li tedy odvolací soud z názoru, že žalobce nešetřil potřebné opatrnosti, nemá prý tento předpoklad ve spisech opory a jest proto s procesními spisy v rozporu. Avšak jest patrno, že dovolatel neprovádí těmito vývody uplatněný důvod po zákonu. Jen když skutkový předpoklad v podstatné části byl napadenému rozsudku položen za základ, který jest v rozporu se spisy, provádí se dovolací důvod dle čís. 3 §u 503 c. ř. s. Dovolatel však vychází při svých vývodech z těchže skutkových zjištění, jak jsou obsažena v napadeném rozsudku, ale snaží se dovozovati z nich, že neopomenul při koupi domu potřebné bdělosti, by se přesvědčil, že knihovní stav ohledně parcely čís. 765 nesrovnává se se skutečným stavem, že tedy jednal v důvěře v pozemkovou knihu a že jest nesprávným názor druhé stolice, že žalobce nevynaložil tolik péče a obezřetnosti, by o mimoknihovním věcném právu třetí osoby mohl nabýti vědomosti. Dovolání zabývá se tedy vlastně právní strán-